

ODGOVORI

COPERNICUS I SVEMIR

P1.

- Poboljšati naše razumijevanje planeta
- Poučiti nas o vremenskim prilikama
- Omogućiti nam da utvrdimo razmjere opasnih anomalija, npr. izljevi nafte
- Omogućiti nam da djelujemo protiv globalnih prijetnji kao što su klimatske promjene, nestašica hrane, rast stanovništva
- Okupiti stručnjake s čitavog geoprostornog i znanstvenog spektra
- Pružiti operativne usluge
- Dati podršku za druge usluge kao što su praćenje klimatskih promjena, održivi razvoj, promet i mobilnost, regionalno i lokalno planiranje, pomorski nadzor, poljoprivreda i zdravlje
- Sve su navedene usluge besplatne, što doprinosi razvoju novih inovativnih aplikacija i usluga
- Europa ima autonomiju u promatranju Zemlje
- itd.

P2.

Sve navedeno.

P3.

„Otkako je Nikola Kopernik oblikovao svoj heliocentrični model svemira, granice ljudskog znanja proširile su se daleko izvan granica Sunčeva sustava koji njegov model opisuje. No neka od najvećih pitanja s kojima se čovječanstvo suočava i dalje se odnose na naš planet i naš odnos s njime.”

Mjesec, Zemlja i/ili Sunce naznačeni su izborom fonta

Tamnoplava boja fonta predstavlja noćno nebo

ODGOVORI

VREMENSKI UVJETI ILI KLIMA

P1.

GLOBALNO ZATOPLJENJE uzrokovano je povećanjem temperature Zemlje (**KLIMATSKE PROMJENE**), do čega dolazi zbog ispuštanja stakleničkih plinova u atmosferu u količini koja je veća od prirodno prisutne.

Trenutačni porast temperature na Zemlji obuhvaćen je pojmom **GLOBALNO ZATOPLJENJE**. To je samo jedna od značajki **KLIMATSKIH PROMJENA**.

KLIMATSKE PROMJENE označavaju mnoge različite učinke **GLOBALNOG ZATOPLJENJA** na klimatski sustav Zemlje.

P2.

Pustinja = **VRUĆE, SUHO**

Polarno područje = **HLADNO, SUHO**

Tropska kišna šuma = **VRUĆE, VLAŽNO**

P3.

Otapanje ledenjaka, intenzivnije i učestalije vremenske nepogode, npr. uragani, pljuskovi, toplinski valovi i suša, promjene ekosustava, promjene razine mora...

UGLJIČNI OTISAK

P1.

ISKLUČIVANJE SVJETLA PRI IZLASKU IZ PROSTORIJE

**KUHANJE SAMO ONOLIKO VODE
KOLIKO JE ZAISTA POTREBNO**

PUNJENJE PERILICE RUBLJA I SUĐA DO KRAJA

DONIRANJE STARE ODJEĆE

BACANJE SVEGA U ISTU KANTU ZA SMEĆE

KUPOVANJE VIŠE HRANE NEGO ŠTO JE POTREBNO

ŠTO ČEŠĆA VOŽNJA AUTOM

**ODLAZAK U TRGOVINU S VLASTITIM,
VIŠEKRATNIM VREĆICAMA ZA KUPOVINU**

KUPANJE UMJESTO TUŠIRANJA

PREHRANA SA ŠTO VIŠE CRVENOG MESA

ZATVARANJE PROZORA DOK JE GRIJANJE UKLJUČENO

ZATVARANJE SLAVINE ZA VRIJEME PRANJA ZUBI

P2B.

3

1

4

2

ODGOVORI

EFEKT STAKLENIKA

P1.

STAKLENIČKI PLINOVI

METAN (CH₄)

VODENA PARA (H₂O)

DUŠIKOV OKSID (N₂O)

OZON (O₃)

UGLJIKOV DIOKSID (CO₂)

KLOROFLUOROUGLJIK (CFCs)

FLUOROUGLJIKOVODICI (HCFCs i HFCs)

NESTAKLENIČKI PLINOVI

KISIK (O₂)

DUŠIK (N₂)

UGLJIKOV MONOKSID (CO)

KLOROVODIK (HCl)

ARGON (Ar)

P2.

Montrealski protokol

P3.

Ugljik se nalazi posvuda i sastavni je dio svih živih bića. **TOČNO**

Ugljik je potpuno statičan i zadržava se na jednom mjestu tisućama godina. **NETOČNO**

Ugljik u zraku postoji samo u plinovitom stanju (ugljkov dioksid ili CO₂). **NETOČNO**

Oceani i mora ne mogu apsorbirati CO₂ jer su u tekućem stanju, a CO₂ je plin. **NETOČNO**

Ljudi disanjem ispuštaju ugljik. **TOČNO**

Mrtve biljke i životinje nakon razgradnje pretvaraju se u ugljik i upijaju natrag u Zemlju. **TOČNO**

Taj se proces naziva „ugljičnim krugom”. **NETOČNO**

Ljudsko djelovanje narušava osjetljivu ravnotežu razina ugljika u zraku i moru te na kopnu. **TOČNO**

Krčenje tropskih kišnih šuma uzrokuje nakupljanje ugljičnih zaliha. **NETOČNO**

Povećane razine ugljikova dioksida (CO₂) u atmosferi uzrokuju povećane temperature na Zemlji. **TOČNO**